

केंद्र क्रमांक

आसन क्रमांक

प्रश्नपत्रिका कोड क्र.

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

0	1	3	3
---	---	---	---

माध्यमिक शिष्यवृत्ती परीक्षा फेब्रुवारी २००५

बुद्धिमत्ता चाचणी (मराठी) (INTELLIGENCE TEST – Marathi)
(एकूण गुण-१००)

प्रश्नपत्रिका सोडविण्यापूर्वी कृपया खालील सूचना काळजीपूर्वक वाचा.

- सूचना — (1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
(2) उत्तरे लिहिण्यासाठी स्वतंत्र उत्तरपत्रिका दिलेली आहे. त्यावरच उत्तरे लिहावयाची आहेत. प्रत्येक प्रश्नाच्या उत्तरासाठी चार पर्याय सुचविलेले आहेत. त्यापैकी एकच पर्यायी उत्तर बरोबर आहे. बरोबर उत्तराचा पर्यायक्रमांक उत्तरपत्रिकेत इंग्रजी अंक 1, 2, 3 किंवा 4 लिहावयाचा आहे. लिहिलेले उत्तर बदलावयाचे असल्यास पूर्वी लिहिलेल्या उत्तराच्या क्रमांकावर तीन आडव्या रेषा काढून चौकटीच्या पुढे योग्य उत्तराचा क्रमांक लिहावा.

जसे —

प्रश्न 5

3

2

या व्यतिरिक्त कोणत्याही प्रकारे खाडाखोड केलेली किंवा गिरविलेली उत्तरे ग्राह्य समजली जाणार नाहीत.

- (3) प्रश्नपत्रिकेत एकूण 50 प्रश्न आहेत व प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत.
(4) परीक्षेस वेळ थोडाच असल्यामुळे एखाद्या प्रश्नाचे उत्तर तुम्हाला येत नसल्यास, त्यापुढील प्रश्न सोडवा. शेवटी वेळ शिल्लक राहिल्यास सोडलेल्या प्रश्नांसाठी पुन्हा प्रयत्न करा.
(5) प्रश्नपत्रिकेत प्रत्येक पानावर खाली कच्चे काम करण्यासाठी मोकळी जागा आहे, तेथेच कच्चे काम करा.
(6) खाली दिलेल्या सराव प्रश्नांचे काळजीपूर्वक वाचन करून, सराव प्रश्न नमुना उत्तरपत्रिकेत दर्शविल्याप्रमाणे उत्तर 1, 2, 3 किंवा 4 यापैकी योग्य पर्याय अंकातच नोंदविण्याची काळजी घ्यावी.

अक्षरमाला: क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ ट ठ ड ढ ण त थ द ध न प फ ब भ म

सराव प्रश्न

- (1) दिलेल्या अक्षरमालेतील 'न' च्या डावीकडील 7 व्या अक्षरापासून 'त' हे अक्षर कितवे आहे ?

(1) 2 रे

(2) 16 वे

(3) 3 रे

(4) 10 वे

(वरील अक्षरमालेत 'न' च्या डावीकडील 7 वे अक्षर पहा. ते 'ड' आहे. 'त' हे 'ड' पासून 3 रे आहे. हे उत्तर दर्शविणारा पर्याय 3 व्या क्रमांकावर आहे. म्हणून नमुना प्रश्न उत्तरपत्रिकेत प्रश्न 1 च्या समोरील चौकोनात 3 हा अंक लिहिला आहे.)

- (2) खालीलपैकी तिघांच्या गटात न बसणारी आकृती कोणती ?

(1)

(2)

(3)

(4)

नमुना उत्तर

1	3	2	2
---	---	---	---

(दुसऱ्या आकृतीत तीन रेषांचा छेदणाऱ्या रेषा दोन आहेत. इतर आकृत्यांत समान संख्येत छेदणाऱ्या रेषा आहेत. म्हणून प्रश्न 2 चे उत्तर 2 हे आहे.)

आता येथून पुढील प्रश्नांची उत्तरे तुम्हाला दिलेल्या वेगळ्या उत्तरपत्रिकेवर द्यावयाची आहेत.

अक्षरमाला : क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ ट ठ ड ढ ण त थ द ध न प फ ब भ म

प्र. 1. ते 7. → सूचना:— खालील प्रत्येक प्रश्नात तीन पदांचा त्यांच्यातील सारखेपणामुळे

एक गट बनतो, व एक पद त्यात बसत नाही. ते पद पर्यायामधून निवडा.

1. (1) जडक (2) मनट (3) नणच (4) णजक

2. (1) टठड (2) चछझ (3) पफब (4) तथद

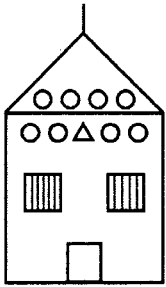
3. (1) 507 (2) 219 (3) 418 (4) 426

4. (1) 9810 (2) 1092 (3) 9819 (4) 1899

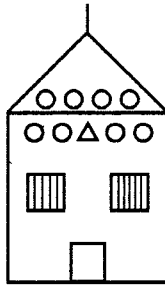
5. (1) 768 (2) 745 (3) 546 (4) 879

6. (1) 672 (2) 765 (3) 987 (4) 468

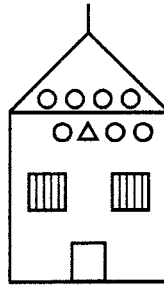
7.

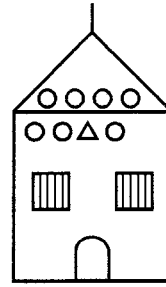
(1)

(2)

(3)

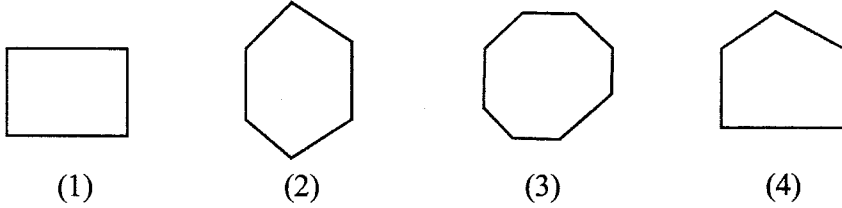
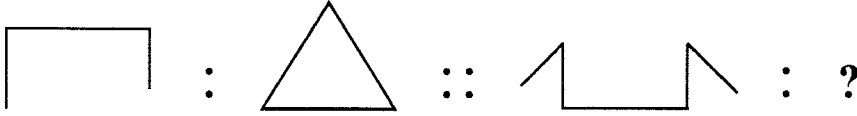

(4)

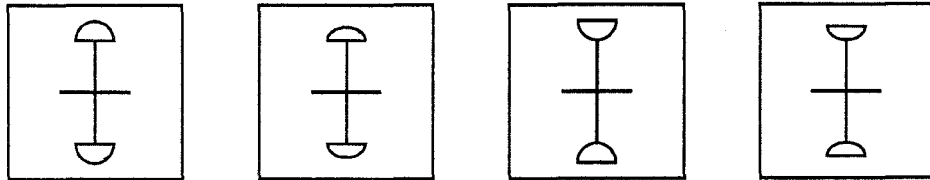
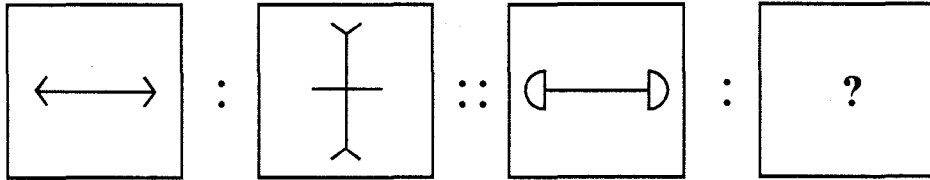

प्र. 14. ते 16. → सूचना:— खालील प्रत्येक प्रश्नात पहिल्या आकृतीचा दुसऱ्या आकृतीशी जसा संबंध आहे, तसाच संबंध तिसऱ्या आकृतीचा चौथ्या आकृतीशी आहे हे लक्षात घेऊन प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय ठरवा.

14.

15.

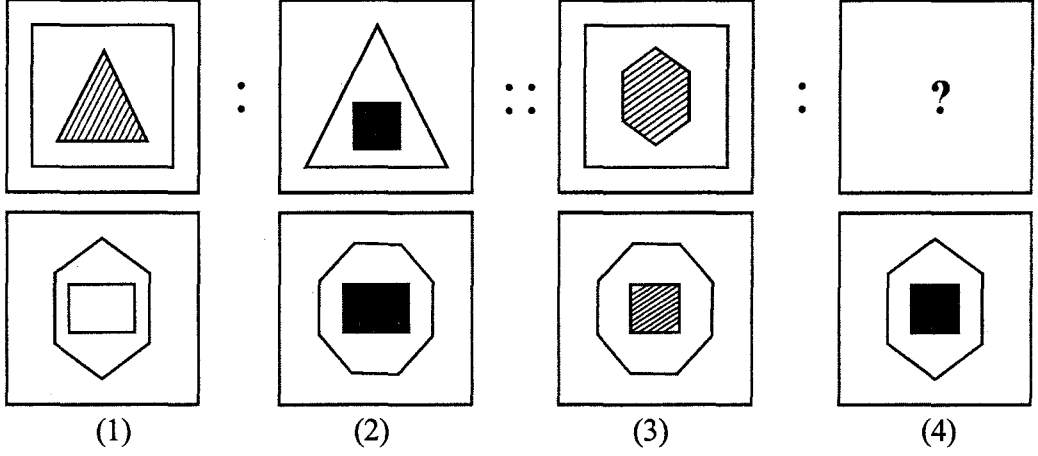
(1)

(2)

(3)

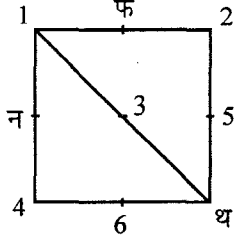
(4)

16.

प्र. 17. ते 20.

→ सूचना:— सोबतच्या आकृतीत 'त' ते 'भ' या अक्षरांची मांडणी एका विशिष्ट पद्धतीने केली आहे. त्यामध्ये काही अक्षरांऐवजी अंक वापरले आहेत त्या मांडणीचा अभ्यास करून पुढील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्याय निवडून द्या.

17. आकृतीत 1 च्या स्थानी कोणते अक्षर येईल?
 (1) त (2) द (3) ब (4) प
18. आकृतीत 2 च्या स्थानी कोणते अक्षर येईल?
 (1) त (2) द (3) ब (4) प
19. आकृतीत 5 च्या स्थानी कोणते अक्षर येईल?
 (1) द (2) भ (3) प (4) ध
20. आकृतीत 4 च्या स्थानी कोणते अक्षर येईल?
 (1) ध (2) भ (3) द (4) प

प्र. 21. ते 24. → सूचना:— खालील अक्षरमालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी काय येईल?

21. ख, ग, ङ, छ, ?

- (1) झ (2) ट (3) ज (4) ड

22. कघ, गच, ङज, छज, ?

- (1) झट (2) झठ (3) जड (4) झड

23. खगक, छजच, ठडट, थदत, ?

- (1) फबप (2) पफब (3) बफप (4) पबभ

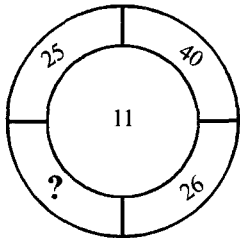
24. कम, भख, गब, फघ, ?

- (1) डप (2) डन (3) चप (4) पच

25. 36 ? 144 ? 4 ? 72 या पदावलीत, प्रश्नचिन्हाच्या जागी खालीलपैकी कोणती चिन्हे क्रमाने येतील?

- (1) =, +, ÷ (2) =, ÷, + (3) ÷, +, = (4) +, ÷, =

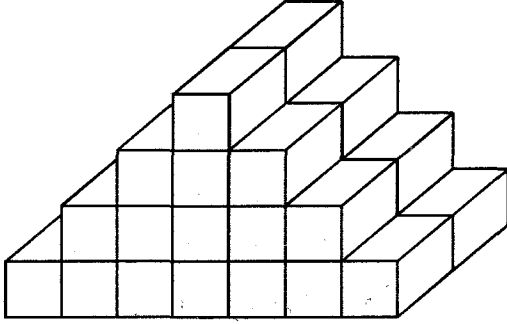
26.

सोबतच्या आकृतीत प्रश्नचिन्हाचे जागी येणारा पर्याय निवडा.

- (1) 10 (2) 15 (3) 30 (4) 35

27.

सोबतच्या आकृतीत सर्वात खाली असणाऱ्या लहान ठोकळ्यांची संख्या किती?

- (1) 14   (2) 10
(3) 12   (4) 16

प्र. 28. ते 32.

→ सूचना:— खालील प्रश्नात पहिल्या पदाचा दुसऱ्या पदाशी जसा संबंध आहे तसाच संबंध तिसऱ्या पदाचा चौथ्या पदाशी आहे. हे लक्षात घेऊन प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

28. 4 : 63 :: 5 : ?

- (1) 315   (2) 124   (3) 252   (4) 130

29. 42 : 60 :: 53 : ?

- (1) 44   (2) 71   (3) 80   (4) सर्व पर्याय बरोबर

30. 3 : 12 :: 6 : ?

- (1) 25   (2) 42   (3) 18   (4) 29

31. घगङ : फबप :: छचज : ?

- (1) नधद   (2) धदन   (3) धनद   (4) दधन

32. ढ : छ :: ? : ग

- (1) छ   (2) झ   (3) ट   (4) च

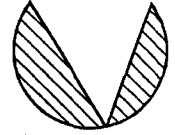
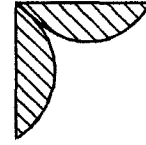
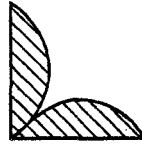
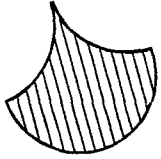
33. सूरज त्याच्या बहिणीपेक्षा 730 दिवसांनी मोठा आहे. बहिणीचा जन्म शनिवारी झालेला आहे तर सूरजचा जन्म कोणत्या वारी झालेला असेल?

- (1) सोमवार (2) शनिवार (3) शुक्रवार (4) गुरुवार

34. खालील अपूर्ण आकृती पूर्ण करण्यासाठी आवश्यक असणारा योग्य पर्याय निवडा.

प्रश्न आकृती

पर्याय

(1)

(2)

(3)

(4)

35. एका सांकेतिक भाषेत, + ला Δ , - ला $\square$, $\times$ ला ∇ आणि $\div$ ला $\odot$ म्हटले तर पुढील पदावलीत प्रश्नचिन्हाचे जागी योग्य पर्याय निवडा.

$$(15 \Delta 14 \square 4) \odot 5 = ?$$

- (1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 10

36. एका सांकेतिक भाषालिपीत शब्द लिहिण्यासाठी अक्षरांऐवजी अंकांचा वापर करतात. अंकांचा क्रम शब्दातील अक्षरांच्या क्रमाने असतो असे नाही. खाली काही शब्द लिहून दाखवले आहेत.

वसन फणस कणव

542 437 263

क या अक्षरासाठी कोणता अंक वापरला आहे?

- (1) 3 (2) 7 (3) 6 (4) 2

37. एका सांकेतिक भाषेत 'मदत' हे भ्रमण असे लिहितात तर 'जनमत' कसे लिहाल?

- (1) छपभय (2) छधभण (3) झनभण (4) झपभय

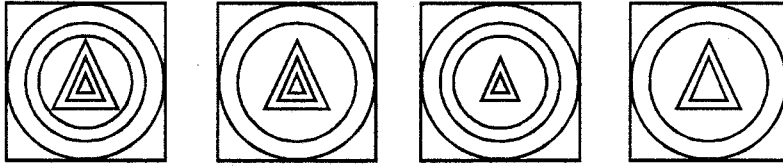
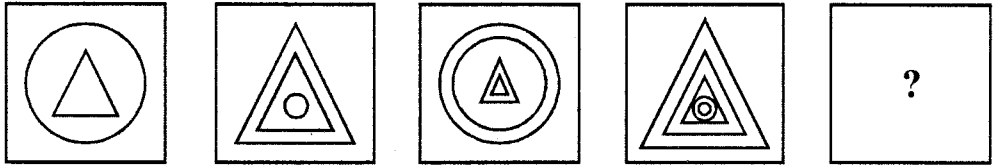
अक्षरमाला : क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ ट ठ ड ढ ण त थ द ध न प फ ब भ म

प्र. 38. ते 46. → सूचना:— खालील प्रत्येक प्रश्नात प्रश्नचिन्हाच्या जागी क्रमाने कोणते पद किंवा आकृती किंवा संख्या येईल ?

38. $> < =$, $< = >$, $= > <$, ?

(1) $> < =$ (2) $> = <$ (3) $< = >$ (4) $< > =$

39.

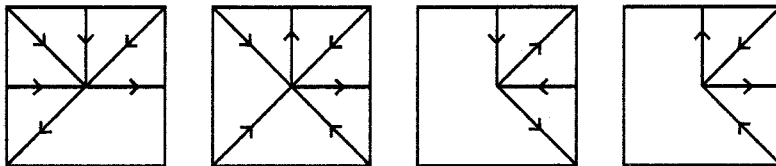
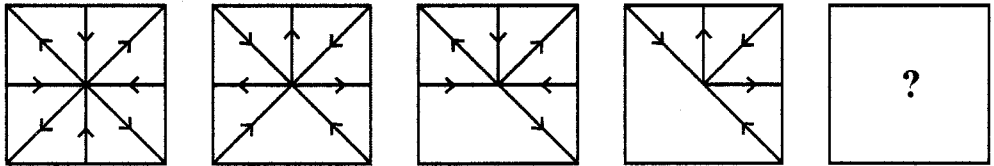
(1)

(2)

(3)

(4)

40.

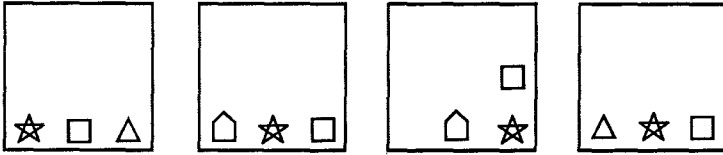
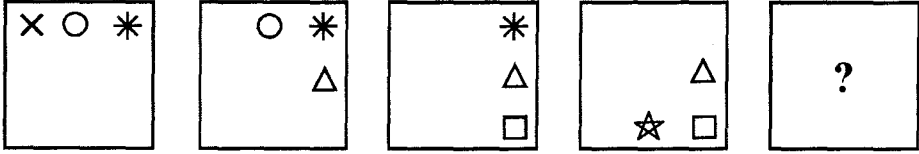
(1)

(2)

(3)

(4)

41.

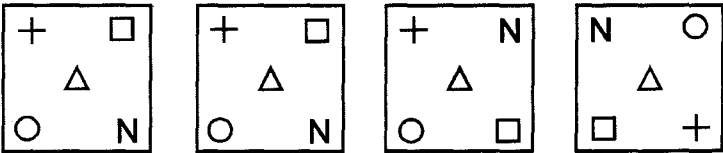
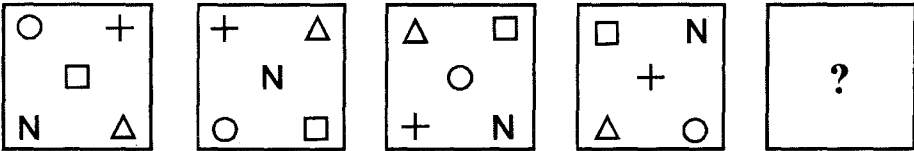
(1)

(2)

(3)

(4)

42.

(1)

(2)

(3)

(4)

43. 3, 8, 15, 24, ?

- (1) 33 (2) 34 (3) 35 (4) 29

44. 2, 12, 36, 80, ?

- (1) 240 (2) 81 (3) 150 (4) 100

45. 4, 9, 25, 49, ?

- (1) 81 (2) 121 (3) 64 (4) 169

46. 335, 355, 465, 476, ?

- (1) 376 (2) 289 (3) 426 (4) 535

प्र. 47. व 48. → सूचना:— एक चिन्हमालिका दिली आहे. चिन्हांचा क्रम ओळखून प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती चिन्हे येतील ते निश्चित करा.

47. $\Delta \circ \star \circ \star ? \star \Delta ? \Delta \circ \star \circ ? \Delta$

- (1) $\Delta \star \circ$ (2) $\Delta \circ \star$ (3) $\circ \Delta \star$ (4) $\circ \star \Delta$

48. $\star \star \circ \circ ? \circ \circ \star \star \star \circ \circ \circ \circ \star ? ? \star \circ \circ \circ$

- (1) $\star \star \star$ (2) $\star \circ \star$ (3) $\star \circ \circ$ (4) $\circ \star \star$

प्र. 49. व 50. →

			1				
		2	3	4			
	5	6	7	8			
	9	10	11	12	13		
14	15	16	17	18	19		
20	21	22	23	24	25	26	

सूचना:— वरील मनोऱ्याचे निरीक्षण करून संख्यामांडणीवरून खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(जसे 125 : 91420 तसे 148 : 131926)

49. 211510 : 221611 तर 231712 : ?

(1) 241318

(2) 241813

(3) 172312

(4) 192526

50. जर 526 : 111610 तर 11712 : ?

(1) 172316

(2) 131812

(3) 162317

(4) 182417